

Koud of toch warm douchen?

Leest u altijd deze verhaaltjes van mij? En hebt u een goed geheugen? De kans op een positief antwoord op de eerste vraag is nog kleiner dan de tweede. De kans op tweemaal 'ja' is daardoor vrijwel nihil. Maar als u toch de lezer bent met tweemaal ja, dan weet u nog dat ik een paar jaar geleden een pleidooi hield voor koud douchen. Gelukkig gloort er hoop aan de horizon. We kunnen eindelijk weer warm douchen.

Mijn betoog van destijds ging over energieverbruik in de waterketen. De hoeveelheid energie die nodig is om voor u en mij drinkwater op te pompen, het te zuiveren en te distribueren, en na gebruik af te voeren als rioolwater en vervolgens te zuiveren, is niet groot. Destijds rekende ik voor dat het gaat om een energieverbruik van circa 30 kWh per persoon per jaar. Vervolgens schreef ik ter vergelijking dat u een net zo grote portie energie verbruikt met een uurtje autorijden. Echt waar. De hele waterketen draait voor u een heel jaar lang op ongeveer dezelfde hoeveelheid energie als wat uw auto verbruikt met één uurtje rijden. Een verbluffende vergelijking! De waterketen zelf gaat zeer zuinig om met energie, maar bij het douchen verbruiken wij veel energie. Zelfs als u maar vijf minuten per dag onder de douche staat, gaat het al gauw om 600 kWh per jaar. Voor uw begrip: dit komt ongeveer uit op 60 m³ aardgas. Dat was destijds de reden om te betogen dat de beste energiebesparing in de waterketen bereikt kan worden als u koud gaat douchen. Dat was geen fijn betoog, want het is net zo iets als wanneer ik u zeg dat u beter kunt stoppen met autorijden en al helemaal niet moet gaan vliegen. Beide zijn absoluut waar, maar we hebben een hekel aan aantasting van ons comfort.

Maar ditmaal heb ik goed nieuws voor u, want u kunt eindelijk weer warm gaan

douchen. Dat is wel zo fijn in deze koude winterdagen! Er zijn namelijk warmtewisselaars op de markt gekomen die het warme water uit uw doucheputje benutten om koud water voor te verwarmen. Een groot gedeelte van de warmte kan worden hergebruikt. Het koude water wordt op z'n minst lauw en wordt verder opgewarmd door het gebruikelijke warmwaterapparaat. Dat opwarmen vraagt dan minder energie dan het opwarmen van koud water. Er zijn wel een paar beperkingen. Het ding ziet er uit als een lange toeter of koker en die moet onder uw doucheputje komen. Dat kan prima in bijvoorbeeld de meterkast of in een leidingenkoker. Maar dan moet uw huis wel zodanig zijn ontworpen qua inrichting. Het past dus gemakkelijker bij nieuwbouw of grootschalige verbouw dan in een bestaande situatie. Verder is het aan te bevelen dat het warmwaterapparaat dicht bij de doucheruimte staat. Dan heb je minder verlies door de leidingen. Als u dit aanlegt, dan heeft uw douche een soort A-label.

Wie wil dat nou
n i e t ?

Laatst vertelde iemand dat bij een supergoed geïsoleerde woning er meer warmte uit het huis verdwijnt door het doucheputje dan door wanden, vloer, dak en ramen. Dat zette mij wel aan het denken. Het betekent dat de techniek van isolatie enorme stappen voorwaarts heeft gemaakt. Als we dat weten te combineren met duurzame energie, dan komt het punt in zicht dat een woning nog nauwelijks fossiele energie verbruikt. Dat is heerlijk optimistisch nieuws. Blijkbaar zit er zoveel veerkracht en innovatie in onze samenleving dat we deze beweging kunnen maken. Het maakt mij werkelijk blij. Al sinds de eerste oliecrisis in de jaren zeventig leef ik met het besef dat fossiele energie een schaars goed is en dat we ons moeten inzetten om daar zuinig mee om te springen. Maar tegelijkertijd wil ik net als u de kachel aan hebben in de winter, het hele jaar dagelijks warm douchen en af en toe een stukje in m'n auto rijden. Een situatie waarbij comfort en duurzaamheid niet elkaars vijanden zijn, maar elkaars vrienden. Tjonge, wat een mooie hoopvolle gedachte zo aan het begin van 2011. Ik hoop dat u en ik een bijdrage gaan leveren aan het realiseren van dit perspectief! ■

Vraag: wat gaat u in 2011 doen aan energiebesparing in of buiten de waterketen?

